

Italská výslovnost

CS - A1 - <https://italianoconmartin.com/cs/gramatika/a1/italska-vyslovnost.html>

Domů / Gramatika / A1 / Italská výslovnost

Gramatika A1

Italština se skoro vždycky čte tak, jak se píše: stačí pár pravidel a přečtete nahlas jakékoli slovo. Tady se je naučíte poslechem: pět samohlásek, C a G, zvláštní hlásky, zdvojené souhlásky (casa, nebo cassa?), přízvuk, pasti pro Čechy a čtyři jazykolamy na trénink.

Jak tato lekce funguje

Stiskněte ► a uslyšíte slovo, s ho uslyšíte pomaleji. V poslechových cvičeních stránka vybere slovo náhodně: poslechněte si ho a zvolte, které jste slyšeli. Tlačítkem Nahrajte se nahrajete svůj hlas a porovnáte ho s ukázkou: nahrávka zůstane ve vašem prohlížeči a nikam se neposílá.

Tajemství italštiny: stejně jako v češtině má každé písmeno (skoro) vždycky stejný zvuk. Žádná překvapivě nemá písmena, kromě jednoho: h. Kdo zná pravidla z této stránky, přečte i slova, která nikdy neviděl.

Pět samohlásek: vždy čistých a celých

Dobrá zpráva: italské samohlásky jsou skoro stejné jako české, jasné a bez přechodu do jiného zvuku. Nemají ale dlouhé verze: žádné á ani í. Podívejte se na obličej: pusa udělá polovinu práce.

Pusa dokořán, jako u doktora: „Řekněte áá“.

amica · casa · banana

Pusa napůl otevřená, trochu do šířky: „Hm? Cože?“

bene · sera · mele

Úsměv na fotku: rty se roztáhnou, jako při „sýr“.

vino · libri · bici

Kulaté rty jako při překvapení: „Ó!“

sole · oro · molto

Rty dopředu jako sova: „Úúú“.

uva · luna · tu

Poslední samohláska je slyšet taky

V italštině se samohláska na konci slova nikdy nepolyká: pizza, Roma, gelato, notte. Často právě ona říká, jestli je věc jedna, nebo jich je víc (la pizza, le pizze), nebo jestli je slovo mužského, či ženského rodu.

pizza · pasta · Roma · gelato · notte

Bonus pro zvědavé: E a O mají dva hlasy

E a o mohou být otevřené, nebo zavřené. Slavný příklad: la pèsca (broskev) a la pésca (rybaření) se píšou stejně. Nebojte se: v Miláně, Římě a Neapoli se neshodnou ani sami Italové a rozumět vám budou všichni.

la pèsca: broskev

la pèsca: rybaření

C a G: tvrdé, nebo měkké?

Italské c a g mají dva zvuky a ani jeden není české „c“. Rozhoduje písmeno, které následuje: před a, o, u jsou tvrdé, před e a i změkčí.

Píše se	Zní	Příklady
ca · co · cu	tvrdě, jako k v „kočka“	casa · cosa · cuore
che · chi	tvrdě, jako k v „kočka“	perché · chiave
ce · ci	měkce, jako č v „čaj“	cena · dieci
cia · cio · ciu	měkce, jako č v „čaj“	ciao · cioccolato · ciuffo
ga · go · gu	tvrdě, jako g v „guma“	gatto · gonna · gusto
ghe · ghi	tvrdě, jako g v „guma“	spaghetti · ghiaccio
ge · gi	měkce, jako dž v „džus“	gelato · girasole
gia · gio · giu	měkce, jako dž v „džus“	giallo · giorno · giugno

H je zeď: když stojí mezi c a e nebo i, nepustí měkkost dál. Proto chiave a spaghetti zůstávají tvrdé. Italské ch je tedy vždycky k, nikdy české „ch“.

I je neslyšný most: v ciao, giallo a giorno slouží i jen ke změkčení souhlásky. Neříká se „či-ao“, ale ciao, jedna slabika: „čao“.

Zvláštní hlásky

Sedm skupin písmen, které je dobré znát. Poslechněte si slova a opakujte je nahlas.

gn jako v gnocchi

To je vaše ň! Spagna = „Spaňa“, bagno = „baňo“. G není slyšet.

gnocchi · bagno · lasagne · Spagna

gli jako v aglio

Měkké l, jako slovenské ľ: střed jazyka se opře o patro. Aglio = „aľo“, figlio = „filľo“. G není slyšet.

aglio · figlio · famiglia · moglie

sc jako v sciarpa

Před e a i je to š: scena = „šena“, pesce = „peše“. Před a, o, u a s h je to „sk“: scuola, schiena.

sciarpa · pesce · scena · scuola · schiena

z jako v pizza a zebra

Italské z je vaše c! Pizza = „pica“, grazie = „gracie“. Na začátku slova bývá znělé, „dz“: zebra, zero. Když je spleťte, nikdo si toho nevšimne: liší se to podle regionu.

pizza · grazie · zebra · zero

s jako v sole a rosa

Na začátku slova je to české s: sole, sale. Mezi dvěma samohláskami zní na severu Itálie jako z: rosa = „roza“, casa = „kaza“.

sole · sale · rosa · casa

r jako v rana

Tohle umíte! Stejně r jako v češtině: jednoduché r je jeden úder jazyka (caro), zdvojené rr je delší vibrace (carro). A žádné ř.

rana · Roma · caro · carro

h: plaché písmeno

Nemá vůbec žádný zvuk, na rozdíl od českého h. Ho, hai, ha, hanno se čtou „o“, „aj“, „a“, „anno“. Slouží jen k rozlišení psaných slov a ke ztvrdnutí c a g.

ho · hai · ha · hanno

Zdvojené souhlásky: kočičí skok

Zdvojená souhláska se nejen píše dvakrát: vyslovuje se déle. Představte si kočku před skokem: na chvíli se zastaví, připraví se... a skočí. V cassa se hlas na s zastaví, než pokračuje; v casa ne.

Jak na to: čeština má délku u samohlásek (á, í), italština u souhlásek. Dlouhou souhlásku ale znáte i z češtiny: „měkký“, „oddělit“, „nejjasnější“. U tt, pp, cc se pusa zavře a chvíli čeká (tutto, pappa). U ss, ll, nn, mm, rr se zvuk protáhne (cassa, palla, nonno). A samohláska před zdvojenou souhláskou je kratší.

Jedno písmeno změní všechno

casa – dům

cassa – pokladna

nono – devátý

nonno – dědeček

pala – lopata

palla – míč

sete – žízeň

sette – sedm

caro – drahý

carro – vůz

capello – jeden vlas

cappello – klobouk

pena – lítost

penna – pero

sono – jsem

sonno – ospalost

Pozor na novoroční přání: na Silvestra se říká Buon anno! (šťastný nový rok), se dvěma n. S jedním n přejete štěstí... části těla, o které se u stolu nemluví. Italové se zasmějí, ale vy: protáhněte to n!

Přízvuk: kam dopadne hlas

V češtině je přízvuk vždycky na první slabice. V italštině ne: většinou je na předposlední, někdy na poslední nebo na třetí od konce. Znaménko se píše jen tehdy, když přízvuk padne na poslední samohlásku, a neznamená délku.

Na předposlední slabice: skoro všechna slova

casa · amico · ragazza · parlare

Na poslední: píše se znaménko

città · caffè · perché · papà

Na třetí od konce: málo slov, ale častých

telefono · macchina · sabato · zucchero

Jeden přízvuk, dvě slova

Stejná písmena, jiný přízvuk: l'ancora je kotva lodi, ancóra znamená „ještě, znovu“. A neříkejte tátovi, papà, „il papà“: papež bydlí ve Vatikánu!

l'ancora: kotva

ancóra: ještě, znovu

il papà: táta

Šampion: càpito (náhodou se někde ocitnu), capìto (pochopeno: hai capito?) a capitò (stalo se). Tři slova, stejná písmena.

Pasti pro Čechy

Každý jazyk klopýtá jinde. Tohle je pět zvyků, které v italštině prozradí český přízvuk, a jak je napravit.

Dobrá zpráva: máte náskok. Samohlásky, válené r, ñ (gn), č (ci), š (sci) a c (zz) už znáte. Italové vám budou závidět, že umíte vyslovit „strč prst skrz krk“.

C a ch nejsou česká

Italské ci, ce je „či“, „če“: ciao, cena = „čena“. A ch je vždycky k: chi = „ki“, nikdy „chi“.

ciao · cena · chi

Z je vaše c

Pizza čtete „pica“, grazie „gracie“, zucchero „dzukero“. Nikdy české „z“ ze slova „zima“.

pizza · grazie · zucchero

H mlčí

České h je znělé, italské vůbec neexistuje: hotel = „otel“, ho fame = „o fame“ (mám hlad).

hotel · ho fame · hanno ragione

Přízvuk není na začátku

Nemluvte „Amico, BAmana“: italsky se říká aMico, baNAna, raGAZZa. Zkuste slovo ťukat prstem: silný úder až na předposlední slabice.

amico · banana · ragazza

Délka patří souhláskám

Čeština prodlužuje samohlásky, italština souhlásky. Nono (devátý) a nonno (děda) se liší jen délkou n. A pozor: italské samohlásky nikdy neprodužujete, ani pod přízvukem moc ne.

nonno · sette · palla

Jazykolamy: posilovna pro pusu

Gli scioglilingua jsou věty schválně vymyšlené tak, aby se na nich klopýtalo, jako české „Třistatřicettři stříbrných stříkaček“. Italové je říkají dětem a všichni se smějí. Poslechněte si je, opakujte pomalu a pak stále rychleji. Nahrajte se a porovnejte!

„Třicet tři Trentinců vešlo do Trenta, všech třicet tři klusem.“ Trénuje r a zdvojené t: smršť tr.

„Apelles, syn Apollónův, udělal míč z kuřecí kůže.“ Trénuje zdvojené souhlásky (palla, pelle, pollo) a hlásku gli.

„Kuchař vaří v kuchyni a říká, že kuchařka leží a mlčí, protože její sestřenice nevaří.“ Trénuje tvrdé a měkké c: cuoco, cuoce, cucina, giace.

„Jasno je, jasno bude, a když jasno nebude, vyjasní se.“ Trénuje s a r: sereno, rasserenerà.

Výzva: dokážete říct ten první třikrát za sebou, rychle a bez chyby? Většina Italů ne.

Individuální lekce italštiny

Martin

věda, technika a etymologie

[Rezervovat přes WhatsApp](#)

Licia

umění, trpělivost a gramatika

[Rezervovat přes WhatsApp](#)

italianoconmartin.com - čtení, gramatika a slovní zásoba zdarma